

SAVET ZA ŠTAMPU

Komisija za žalbe

Br.161

26.6.2025.

Beograd

ZAPISNIK

Sa 160. sednice Komisije za žalbe, održane 26.6.2025. godine u 18 sati u Pres centru UNS-a.

Prisutni svi članovi Komisije: Milena Vasić, Nadežda Budimović, Filip Švarn, Ana Martinoli, Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Zlatko Čobović, Tamara Skrozza, Rodoljub Šabić, Jelena Petković i Sanja Pavlović

Ostali prisutni: Gordana Novaković, generalna sekretarka Saveta za štampu

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Maje Nedeljković na tekst objavljen na portalu „Informer.rs”
2. Razmatranje žalbe Maje Nedeljković na tekst objavljen na portalu „Republika.rs”
3. Razmatranje žalbe Srđana Nonića na tekst objavljen na portalu „Južne vesti”
4. Razmatranje žalbe Ivana Asanovića na tekst objavljen na portalu „Novosti.rs”
5. Razmatranje žalbi Selene Pleskonjić, Darinke Jašović i Andrijane Tomke na tekstove objavljene na portalima „Kurir.rs” i „Mondo.rs”
6. Razmatranje žalbe Darka Gligorijevića na tekstove objavljene na portalima „Informer.rs”, „Novosti.rs” i „NS Uživo”
7. Razmatranje žalbe Biljane Roganović na tekstove objavljene na portalu „Prokupačke vesti”
8. Razmatranje žalbe Centra za nenasilnu akciju na tekstove objavljene na portalima „Alo.rs”, „Novosti.rs” i „Informer.rs”

Na početku sednice članovi Komisije su obavešteni da je Visoki savet tužilaštva dostavio Savetu za štampu dve odluke o neprimerenom spoljašnjem uticaju. Prva se odnosi na rad Osnovnog javnog tužilaštva u Novom Sadu, odnosno glavnog javnog tužioca Radivoja Kaćanskog, o kojima su neprimereni sadržaji objavljeni na portalima „Republika.rs”, „NS Uživo”, TV B2, „Večernje novosti” i „Naslovi.net.”. Druga odluka odnosi na takođe spoljašnji neprimereni uticaj na samostalnost Višeg javnog tužilaštva u Novom Sadu i na tužioce Slobodana Joksimovića i Branislava Lepotića, koje je učio Dragan Vučićević, vlasnik i glavni i odgovorni urednik TV „Informer”, dnevnih novina „Informer” i portala „Informer.rs”. Generalna sekretarka je navela da su joj odluke dostavljene u formi

obaveštenja, te da će ih uputiti u proceduru ukoliko žele da se Savet za štampu izjasni o eventualnom kršenju Kodeksa u ovim tekstovima.

Jelka Jovanović je rekla da je njeno izlaganje na prethodnoj sednici u vezi sa žalbama Medina Halilovića izazvalo njegovu reakciju i obraćanje Savetu, pa ima potrebu da kaže da nije imala nikakvu nameru da ga uvredi, te da se izvinjava ako je to tako shvaćeno. Ostaje, naravno, pri svojoj odluci da bude uzdržana u vezi sa tim žalbama.

1. i 2. Komisija je o žalbama Maje Nedeljković vodila objedinjenu raspravu, budući da su identičnog sadržaja. Žaliteljka je ukazala na prekršaj prava na privatnost, jer su, bez njene dozvole, objavljene informacije iz njenog privatnog života, iako nije javna ličnost. Predsedavajuća Milena Vasić je istakla da se i iz naslova u „Informeru“ vidi da su oni svesni da žaliteljka želi da zaštiti svoju privatnost, a ipak su objavili informacije iz njenog privatnog života. Dodala je da, iako su te podatke izneli članovi porodice, medij to može da izostavi. Jelena Petković je podsetila da se upravo u rubrikama „Estrada“ najčešće krši pravo na privatnost, odnosno da se pravo na privatnost krši verovatno u 90 odsto tih tekstova, od kojih se veliki broj odnosi na žene, objektivizaciju, mizoginiju i takve vrste sadržaja koje su nedopustive, pa je ovo, kako je rekla, dobra prilika da Komisija skrene pažnju na to. Komisija je, nakon diskusije, jednoglasno, u dva odvojena glasanja, odlučila da su i „Informer“ i „Republika“ prekršili tačku 1 Poglavlja VI.

3. Srđan Nonić je podneo žalbu zbog teksta, odnosno naslova testa, u kojem je apostrofirano da je njegov portal dobio novac na konkursu za projektno sufinansiranje grada Niša, kao i zbog komentara ispod tog teksta. Naveo je da je cilj ovakvog izveštavanja bio da ga diskredituju. Jelka Jovanović je primetila da je Nonić podneo čak četiri ili pet žalbi protiv „Južnih vesti“ u poslednjih godinu dana, te da oni očigledno imaju neke nerešene međusobne odnose. Savet o tome ne može da se izjašnjava, ali je, kako je naglasila, malo čudno da on bude u naslovu, sa 590 hiljada dinara, a Zvezdan Milovanović ne bude sa 7,9 miliona. Olivera Milošević je bila sličnog mišljenja, ukazavši na to da jeste neobično da je redakcija odlučila da u naslov stavi Nonića pored brojnih drugih, veoma diskutabilnih, medija koji su dobili novac na ovom konkursu. Dodala je, međutim, da Komisija ne može da ulazi u uređivačku politiku, a da ne vidi prekršaj istinitosti izveštavanja, na koji je žalilac ukazao. Milena Vasić se saglasila sa tim da Komisija ne može da se bavi uređivačkom politikom, ističući da je u pitanju vrlo vešta provokacija kojom se ne krši Kodeks i dodajući i da su i komentari ispod teksta „na ivici“. Komisija je, potom, jednoglasno odlučila da Kodeks nije prekršen.

4. Ivan Asanović je, preko punomoćnika, podneo žalbu jer je u spornom tekstu, između ostalog, označen „kao kriminalac koji je dobro poznat kao diler marihuane, razbojnik, da je odgovarao zbog pljačke, dilovanja i slično, iako ne postoje činjenice i informacije u samom članku na osnovu kojih se mogu pravdati, odnosno obrazložiti takve tvrdnje“. Iz rasprave i odlučivanja bila je izuzeta Olivera Milošević, zaposlena u „Politici“, koja ima istog vlasnika kao i „Novosti“. U toku diskusije, Zlatko Čobović je rekao da su novinari morali da pozovu Asanovića za komentar, te da zato misli da je prekršena i tačka 4 poglavlja I (Kodeksa novinara Srbije), jer nije konsultovano više izvora. Nadežda Budimović je istakla da ovakvih tekstova u medijima ima svakodnevno. Objasnila je da tekst nema nikakav sadržaj ni suštinu, povod, događaj... „prosto to je pet rečenica kojima je bila namera da se dezavuiše jedna politička opcija i neki ljudi i to postaje praksa koja zapravo nema nikakve veze sa novinarstvom“. Komisija jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I, tačka

2 Poglavlja II i tačka 3 poglavlja VIII Kodoksa novinara i novinarki Srbije, odnosno odgovarajuće odredbe kodeksa, koji je važio u vreme objavljivanja teksta u avgustu prošle godine.

5. Advokat Selene Pleskonjić, Darinke Jašović i Andrijane Tomke podneo je tri odvojene žalbe zbog toga što su njihove fotografije „Kurir“ i „Mondo“ objavili u okviru tekstova o protestima održanim ispred redakcija „Kurira“, „Novosti“ i „Politike“, a u kojima je, između ostalog, televizija N1 označena kao organizator skupa „uz podršku plaćene publike“. Milena Vasić je ukazala da se iz odgovora advokata redakcija vidi da možda ne razume najbolje da Komisija utvrđuje povrede Kodeksa i da to nije isto što i povreda časti i ugleda o kojoj odlučuje sud. Zlatko Čobović je dodao da praksa da redakcije žalbe prosleđuju advokatima nije najbolja za njih, jer bi možda, kada bi redakcija odgovorila na žalbu, neke stvari mogle da se reše na drugi način, što bi bilo korisnije za njih, od odgovora advokata koji je napisan kao podnesak sudu. Tamara Skrozza je naglasila da ja veoma važno da u obrazloženju odluke stoji da je pravo građana na okupljanje garantovano Ustavom, kao i neke druge stvari koje se u spornim tekstovima problematizuju. Stvari koje su normalne se toliko problematizuju, da je pitanje šta će sutra postati nenormalno, rekla i postavila pitanje šta je sporno ako je neko „dobrostojeći“ ili ako je influenser - da li zbog toga nemaju pravo da protestuju. Istakla je da takvo pogrešno kontekstualizovanje postaje modus operandi aktuelnog režima u medijima. Nakon kraće diskusije, Komisija za žalbe jednoglasno je, u dva odvojena glasanja, odlučila da su oba portala prekršila tačke 1, 2, 3 i 4, Poglavlja I, tačku 2 Poglavlja II, tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III i tačke 1 i 3 Poglavlja V. Komisija je odlučila da nisu prekršene odredbe koje se odnose na zaštitu privatnosti, jer su fotografije snimljene na javnom skupu.

6. Novinar Zoomera Darko Gligorijević žalbu je podneo protiv medija koji su objavili spisako od 18 privedenih „blokadera“ i napadača na Miloša Pavlovića u Studentskom gradu, među kojima je bilo i njegovo ime. Nijedan medij nije naveo da je on novinar, koji je te večeri izveštavao sa lica mesta. Iz rasprave i odlučivanja o delu žalbe na portal „Novosti.rs“ bila je izuzeta Olivera Milošević. Jelena Petković je naglasila da je jako važno to što u tekstovima nije spomenuto da je Gligorijević novinar. Rekla je da on živi u Studentskom gradu i pošto je čuo da se nešto dešava, izašao je da to snimi, a policija ga je privela, iako je rekao da je novinar. Jelka Jovanović je rekla da nije sigurna da li mu je povređeno pravo na privatnost, jer je trebalo objaviti njegovo ime, pošto je reč o novinaru koji je priveden, kao i da treba imati u vidu da su svi mediji objavili njegovo ime. Filip Švarm je objasnio da nije problem u tome što mu je objavljeno ime, nego što nije navedeno da je novinar. Jedna stvar je kada se objavi da je priveden novinar, pa se navede njegovo ime, a u ovom slučaju je pomenut samo kao jedan od privedenih i zato to jeste kršenje prava na privatnost, jer nisu smeli da objave njegove podatke. Komisija je potom jednoglasno odlučila da su sva tri medija prekršila tačke 1 i 4 poglavlja I i tačku 1 poglavlja VI.

7. Biljana Roganović, glavna i odgovorna urednica portala „Prokuplje pres“ žalila se na seriju tekstova o njoj, koji su objavljeni na drugom lokalnom portalu „Prokupačke vesti“, a u kojima je optužuju da širi neistine, „sve u cilju prikupljanja jeftinih političkih poena i novinarskog i političkog lešinarenja“ i da je za taj posao „debelo plaćaju neki faktori“. Navela je i da nije mogla da bilo šta demantuje, jer portal nema impresum, niti kontakt na koji bilo šta može da se pošalje. Generalna sekretarka je potvrdila da zbog toga ni ona nije mogla da dostavi žalbu redakciji, te da je, s obzirom na to da je portal registrovan kao medij i po zakonu bi morao da objavi impresum, prijavila ovaj slučaj Ministarstvu informisanja i telekomunikacija. Milena

Vasić je rekla da bi trebalo ukazati na postojanje „fantomskih sajtova“ koji služe isključivo za širenje neproverenih informacija i glasina i za nanošenje štete. Nadežda Budimović je dodala da bi trebalo da se uvede kao praksa da Savet reguje u ovakvim slučajevima, da signalizira Ministarstvu, jer je više puta već bilo žalbi na takve „fantomske sajtove“. Olivera Milošević je rekla da je očigledno da portal vodi hajku protiv žaliteljke i da zapravo opovrgava tekstove drugog medija, ne nudeći nikakve dokaze za to. Istakla je da Komisija da sada nije imala takav slučaj i da izgleda kao da ovaj portal postoji da bi odgovarao na ono što objavljuje „Prokuplje pres“. Komisija jednoglasno odlučila da su prekršene tačke 1 i 2 Poglavlja III i tačka 3 Poglavlja V.

8. Centar za nenasilnu akciju ukazao je u žalbi da Željko Vukelić, na koga se uglavom odnosi tekst, nije aktivista te organizacije, da ih niko nije kontaktirao da proveri tu informaciju, kao i na to da ceo tekst obiluje govorom mržnje i neistinama. Iz rasprave i odlučivanja o delu žalbe koja se odnosi na portal „Novosti.rs“ bila je izuzeta Olivera Milošević. Komisija je vodila raspravu u vezi sa tim da li je ova organizacija, koja se pominje direktno samo u jednoj rečenici u tekstu, ovlašćena da se žali i na kršenje drugih odredbi Kodeksa u delu teksta koji se odnosi na druge osobe. Tamara Skrozza je smatrala da Komisija ne samo da može, već mora da uzme u obzir i kršenje drugih odredaba, a ne samo istinitosti izveštavanja, jer je targetiranjem pojedinca, koji se dovodi u direktnu vezu sa organizacijom, stigmatizovana i organizacija sa kojom je povezan. Istakla je da, sem nacionalne mržnje, tekst sadrži i neosnovane veoma teške optužbe da neko sarađuje sa hrvatskim obaveštajnim službama i da Komisija ne sme preko toga da pređe, zato što se nije žalio taj čovek. Jelena Petković se saglasila sa njom, dodajući da je ovakvo targetiranje opasno i za nevladine organizacije, jer čitaoci mogu lako da istraže ko u njima radi, čime se otvara prostor za dodatne pritiske. Ukazala je i na potpuni izostanak novinarskog truda da se informacija proveri. Rodoljub Šabić je naglasio da je u širem kontekstu to što su njih dve rekle nesporno, ali da sa pravnog aspekta ima dilemu da li je CNA ovlašćen da se žali da druge prekršaje Kodeksa, s obzirom na to da su u tekstu koji govori o nekom čoveku, oni samo pomenuti. Svakako bi, bez obzira na odluku Komisije, trebalo u obrazloženju navesti to što su rekle Jelena i Tamara. Filip Švarn je ocenio da se nevladine organizacije i inače tretiraju kao „ustaše i plaćenici“, što ne treba ni dokazivati i pri čemu se ne mora eksplicitno reći da je cela organizacija takva, to se, kako je rekao, podrazumeva. Zaključio je da su optužbe protiv aktiviste zapravo indirektna optužba protiv cele organizacije, jer ako je takav istaknuti aktivista, ni ostali nisu drugačiji. Ono što pripisuju njemu, pripisuju i celoj organizaciji, te zato ona ima aktivnu legitimaciju da se žali. Nadežda Budimović je ukazala da je organizacija, za koju se naglašava da je prozapadna, pomenuta u sklopu cele priče o tome kakav je taj čovek, jer to daje kredibilitet njihovim optužbama i ona je u funkciji te priče. Nakon rasprave Komisija je jednoglasno odlučila, u tri odvojena glasanja, da su svi portali prekršili tačke 1, 2 i 3 Poglavlja I, tačke 1, 2 i 3 Poglavlja III i tačku 1 Poglavlja V.

Sednica je završena u 19.15 sati.

Zapisnik vodila

Gordana Novaković

Predsedavajuća

Milena Vasić